

Hem>Domstolsförfaranden>Tvistemål>Bevisupptagning

Bevisupptagning

Frankrike

1 Bevisbörd

1.1 Hur ser bevisbördereglererna ut?

Enligt civillagen (*Code civil*) ska den person som begär verkställighet av en förpliktelse bevisa att denna föreligger. Omvänt måste en person som begär att bli befriad från en förpliktelse motivera detta.

Var och en av parterna i förfarandet måste därför lägga fram bevisning för att styrka sina påståenden. I artikel 9 i civilprocesslagen (*Code de procédure civile*) anges exempelvis att "varje part måste, i enlighet med lagstiftningen, styrka de faktiska omständigheter som krävs för att de ska ha framgång med sin talan".

1.2 Finns det undantag från bevisbördereglererna? Om ja, i vilka fall? Är det i sådana fall möjligt att komma med motbevisning?

Om en faktisk omständighet är omöjlig eller svår att fastställa kan det på grund av presumtioner i vissa fall medges undantag från skyldigheten att lägga fram bevisning.

Rättsliga presumtioner kan med andra ord vända bevisbördan för den person som måste styrka att en viss omständighet föreligger. I regel anses presumtioner vara "enkla", dvs. bevisning kan läggas fram för att motbevisa dem. Om ett barn föds inom äktenskapet presumeras t.ex. moderns make vara fadern, men en talan kan väckas för att bestrida faderskapet.

I mer sällsynta fall rör det sig om en presumtion som förklarats vara *juris et de jure*, dvs. en icke motbevisbar presumtion.

1.3 Hur övertygande måste bevisningen vara för att läggas till grund för en dom?

Domstolen får endast grunda sitt beslut på bevisade eller ostridiga faktiska omständigheter.

2 Bevisupptagning

2.1 Måste en part begära att bevisning tas upp eller kan domstolen ibland ta initiativ till bevisupptagning?

Bevisupptagning får beordras av domstolen på begäran av en av parterna, men även på domstolens eget initiativ.

2.2 Vad händer om en parts begäran om bevisupptagning godkänns?

Om domstolen förordnar om bevisupptagning på begäran av en av parterna underrättar domstolens kansli den utsedde teknikerna om omfattningen av dennes uppdrag. Den sistnämnde uppmanar sedan parterna att närvara vid alla påföljande tillfällen. Om det behövs ett vittnesmål från en sakkunnig kommer detta inte att inledas förrän den relevanta parten har betalat den depositionsavgift som domstolen har fastställt för att garantera att den sakkunnige får betalt. Alla preliminära förhör hålls i närvaro av parterna.

2.3 I vilka fall får domstolen avslå en parts begäran om bevisupptagning?

Domstolen får avslå en begäran om bevisupptagning med motiveringen att den person som har bevisbördan i så fall skulle kompenseras för sin underlåtenhet att agera eller att det inte är nödvändigt.

2.4 Vilka olika bevismedel finns det?

I fransk civilrätt görs en åtskillnad mellan olika bevismedel. För rättsliga fakta (t.ex. en olycka) är bevisning inte obligatoriskt, och vilket bevismedel som helst får därför användas (skriftliga handlingar, vittnesmål etc.). För rättsliga handlingar (avtal, donation etc.) krävs i princip skriftlig bevisning, men lagen medger undantag (t.ex. för handlingar som rör en summa under ett visst belopp, fastställt i ett dekret, eller om det är omöjligt att inge en skriftlig handling). Lagg märke till att mellan näringsidkare gäller regeln om valfritt bevismedel, inklusive för rättsliga handlingar.

2.5 Hur går vittnesförhör till? Skiljer de sig från förhör med sakkunniga? Vilka regler gäller för skriftlig bevisning och sakkunnigutlåtanden?

Vittnesmål kan samlas in på två sätt, antingen muntligen, genom ett vittnesförhör, eller skriftligen, i form av vittnesutsagor som måste uppfylla vissa formkrav. Den skriftliga utsagan måste framför allt innehålla uppgifter om vittnets namn och, vid behov, hans eller hennes släktförhållande eller förhållande genom äktenskap, underordning, samarbete eller gemensamt intresse med en av parterna. I utsagan anges också att den har utarbetats för att användas i rättsliga förfaranden och att den som har avfattat utsagan är medveten om att falskt vittnesmål medför en risk för straffrättsliga påföljder. Det är även möjligt att samla in bevisning genom edsvurna utsagor (dessa är handlingar som utarbetas av en domare eller en offentlig tjänsteman och som innehåller förklaringar från flera vittnen om de faktiska omständigheter som ska styrkas).

Sakkunnigutlåtanden skiljer sig från vittnesmål eftersom det är en form av bevisupptagning som innebär att en person med särskild sakkunskap ges i uppgift att avge ett rent tekniskt utlåtande, efter att ha uppmanat parterna att lämna förklaringar. Den sakkunnige avger ett muntligt eller skriftligt utlåtande. Skriftliga utlåtanden upprättas i form av en rapport med framför allt parternas skriftliga synpunkter. Domaren är inte bunden av ett sakkunnigutlåtande.

2.6 Har vissa bevismedel större bevisvärde än andra?

En bestyrkt handling, som upprättats av en offentlig tjänsteman (notarius publicus, delgivningsman/exekutionstjänsteman) under fullgörandet av hans eller hennes åligganden betraktas som en bestyrkt handling, om inte en talan om förfalskning väcks.

Ett privat avtal (en handling som upprättats, utan inblandning av en offentlig tjänsteman, av parterna själva och endast undertecknats av dessa) anses utgöra en bestyrkt handling tills motsatsen bevisats.

Domaren avgör själv vilka vittnesmål och andra bevismedel som ska användas.

2.7 Är det obligatoriskt att använda ett visst bevismedel för att styrka en omständighet?

Som påpekats i punkt 2.4 är skriftlig bevisning nödvändigt för att upprätta en rättslig handling med ett värde som överstiger 1 500 euro. Valfritt bevismedel får däremot användas för att styrka en faktisk omständighet

2.8 Är vittnen enligt lag skyldiga att avge vittnesmål?

Var och en är skyldig att samarbeta i rättsliga förfaranden för att få fram sanningen.

2.9 I vilka fall kan de vägra att vittna?

Personer som förfogar över information som de har fått inom ramen för sin yrkesutövning och som omfattas av tystnadsplikt måste vägra att vittna, annars riskerar de straffrättsliga påföljder. Vittnen får dessutom vägra att vittna om de kan påvisa skäligt hinder (t.ex. omöjlighet att resa, sjukdom, yrkesskäl etc.). Domaren bedömer huruvida hindret är giltigt.

2.10 Kan en person som vägrar att vittna straffas eller tvingas att avge vittnesmål?

Vittnen som inte inställer sig och vittnen som, utan giltigt skäl, vägrar att vittna eller svära en ed kan dömas att betala upp till 3 000 euro i böter.

Det bör också påpekas att mened är en straffbar gärning.

2.11 Finns det personer som inte får höras som vittnen?

Alla personer kan höras som vittnen, med undantag av personer som inte får vittna i domstol, däribland personer som saknar civilrättslig rättskapacitet (minderåriga och omyndiga vuxna) eller personer som har dömts för vissa brott (berövats medborgerliga rättigheter). Domaren får dock förhöra dem i informationssyfte, utan att låta dem svära någon ed. Makars ättlingar får dessutom aldrig höras eller vittna i mål om äktenskapsskillnad eller hemskillnad.

2.12 Vad är domstolens och parternas respektive roller vid vittnesförhör? När får ett vittne höras med tekniska hjälpmedel, till exempel videokonferens eller andra medier?

Domaren genomför förhör med vittnen och ställer frågor till dem. När parterna är närvarande får de inte avbryta vittnen eller tilltala dem direkt så att de inte påverkar dem. Om domaren anser att det är nödvändigt ställer domstolen de frågor som parterna vill ställa till vittnena.

Det finns inget som hindrar att domaren gör en ljud-, bild- eller kombinerad ljud- och bildinspelning av bevisupptagningen om omständigheterna så kräver (t. ex. på grund av att personer befinner sig på olika ort).

3 Bevisvärdering

3.1 Om en part har skaffat fram bevisning på ett otillåtet sätt, hindrar det domstolen från att lägga den till grund för domen?

Domaren tillåter inte någon bevisning som skaffats fram på otillåtet sätt (dold kamera, inspelning av telefonkonversationer utan talarens vetskap etc.) eller på ett sätt som inte respekterar den personliga integriteten.

3.2 Kan en partsutsaga användas som bevisning?

Partsutsagor kan inte användas som bevisning.

Länkar

[Webbplatsen Legifrance](#)

Senaste uppdatering: 14/11/2018

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.